

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 21 Mayıs 2019
Sayı : 816

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 21/05/2019 16:38
Sayı: E-120.10-00000477347

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sendikalaşma kavramı, bir ülkede yasal olarak sendikalaşabilir çalışanların, sendikalarda örgütlenme eğilimini ve oranlarını gösterir. Türkiye’de, sendikalaşma oranları ve Toplu İş Sözleşmesi (TİS) konusunda, 2019 yılında yapılan çalışmalar, sendikalaşma ve TİS oranlarındaki vahim tabloyu ortaya çıkarmıştır.

Araştırmalara göre Türkiye’de, sendikalaşabilen işçilerin oranı yüzde 11 ile sınırlı kalırken, işçilerin sadece yüzde 7’si toplu iş sözleşmelerinden yararlanabilmektedir. Memurlar hariç 16 milyon 254 bin işçinin sadece 1 milyon 859 bini sendika üyesi iken, 14 milyon 395 bin işçinin herhangi bir sendikaya üye olmadığı belirlenmiştir. Bu işçilerin sadece 1 milyon 132 bini TİS kapsamında olduğu ve 15 milyon 122 bin işçinin ise hiçbir sendikal korumaya sahip olmadığı tespit edilmiştir.

İnşaat, turizm ve büro iş kolu en düşük sendikalaşma oranına sahip iken, AB ülkelerinde toplu iş sözleşmesi kapsamında Avusturya’da yüzde 98, Belçika’da yüzde 96, Yunanistan ve İsveç’te yüzde 90’dır. TİS kapsamının en düşük olduğu ülkeler yüzde 12,5 ile Meksika, yüzde 12 ile ABD, yüzde 11,8 ile Kore, yüzde 7,1 ile Litvanya ve yüzde 7 ile Türkiye’dir.

Türkiye’de Anayasa’nın öngördüğü manada sendika üyeliğinin güvencesi hala tamamlanamamıştır. Bu nedenle yetersiz iş güvenliği, sendikalaşma oranlarını olumsuz yönde etkileyen sendikal örgütlenmenin önünde önemli engellerden biridir. Kayıt dışı istihdam sendikaları, önemli bir potansiyel sendikalaşabilir üye kaynağından yoksun bırakmaktadır. Zira kayıtdışı istihdam içerisinde yer alan işçilerin genel olarak örgütlenmedikleri ya da çeşitli nedenlerle, özellikle işlerini kaybetme endişesiyle, örgütlenemedikleri bilinen bir gerçektir. Kayıtdışı işçi istihdam eden işyerlerinin çoğunluğu sendikaların örgütlenme faaliyetlerinin dışında kalmakta, dolayısıyla sendikaların gücüne olumsuz etkiler yapmaktadır.

Özelleştirme ve işsizliğin artması da sendikalaşmaya büyük darbe vuran diğer faktörlerdir. Türkiye genelinde özelleştirilen işletmelerde, ortalama sendikalaşma oranı yüzde 90’lardan yüzde 36’lara gerilemiştir. Bazı işverenlerin, işyerinde çalıştırdığı vasıfsız sendikalı kıdemli işçiyi çıkarıp yerine “sendikalı olmamak” şartı ile asgari ücretten yeni işçi aldıkları bilinmektedir. İşten çıkarılan işçinin yerine işverenin dikte ettireceği her koşula hazır, asgari ücretle de olsa işe girecek çok sayıda işsiz bulunması da sendikal örgütlenmenin önündeki engellerden bir diğeridir.

Tüm bu nedenlerden dolayı, ülkemizde sendikalaşma oranının önündeki engellerin tespiti ve sorunların giderilmesi için Anayasa’nın 98’inci ve İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

KADIM DURMAZ
Tokat Milletvekili
İdare Amırı

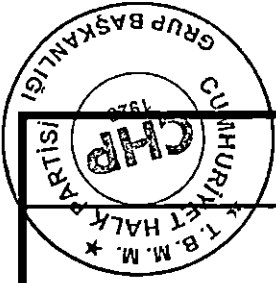
Veli Ağbabo
Malatya Mu.

Kazım Aksoy
Denizli Mu.

Mürsel ALBAN
Muğla Milletvekili

Ayhan BALCI
Adana Mu.

Adi Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Berkan Togan	Hayriye	
Yüksel Özyan	Bursa	
Baki Saka	İzmir	
Devir Yavuzlar	Zonguldak	
Orhan Sarıbal	Bursa	
Halim Tural	İzmir	
Ahmet Kaya	İzmir	
M. Ali Cebeli	İzmir	
Ömer Fethi Çiner	Afyonkarahisar	
Hüseyin Yıldız	Afyonkarahisar	
Mehmet Çiğdem	Burdur	
Zekeriya Taha	Kocaeli	
Murat Bakır	İzmir	
Özkan Yalın	İzmir	